

Sygn. akt X Ga 184/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 września 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy

w składzie

Przewodniczący Sędzia SO Leszek Guza

Sędzia SO Katarzyna Żymelka

Sędzia SO Barbara Przybyła (spr.)

Protokolant Marta Strzała

po rozpoznaniu w dniu 26 września 2014 roku w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa: (...) w W.

przeciwko: G. S. i D. K.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 22 stycznia 2014 roku

sygn. akt VII GC 501/13

1. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 3 w ten sposób, że zasądza od pozwanego D. K. kwoty :

- 3.247,99 zł (trzy tysiące dwieście czterdzieści siedem złotych 99/100) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 stycznia 2008 r.,

- 12,28 zł (dwanaście złotych 28/100) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 10 marca 2008 r. ,

- 69,25 zł (sześćdziesiąt dziewięć złotych 25/100), oraz kwotę 962,59 zł (dziewięćset sześćdziesiąt dwa złote 59/100) tytułem zwrotu kosztów procesu, przy czym odpowiedzialność pozwanego jest solidarna z pozwaną G. S. w stosunku do której Sąd Rejonowy w Gliwicach orzekł wyrokiem z dnia 22.01.2014r.;

2. zasądza od pozwanego D. K. na rzecz powoda (...)w W. kwotę 467,00 zł czterysta sześćdziesiąt siedem złotych) złotych tytułem zwrotu kosztów w postępowaniu odwoławczym.

SSO Barbara Przybyła SSO Leszek Guza SSO Katarzyna Żymelka

Sygn. X Ga 184/14

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 22 stycznia 2014 roku Sąd Rejonowy w Gliwicach zasądził od pozwanej G. S. na rzecz powoda (...) w W. kwotę 3.247,99 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 1 stycznia 2008 roku, kwotę 12,28 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 10 marca 2008 roku, kwotę 69,25 zł oraz kwotę 962,59 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Sąd oddalił powództwo w stosunku do pozwanej G. S. w pozostałym zakresie, a także oddalił w całości powództwo w stosunku do pozwanego D. K..

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 31 marca 2008 roku w sprawie o sygn. I Nc 188/09 oraz w dniu 27 lutego 2009 roku w sprawie o sygn. I Nc 110/09 wydano nakazy zapłaty przeciwko PPUH (...) Sp. z o.o. na rzecz powoda na kwoty 1.591,22 zł oraz 3.259,77 zł. Nakazy zapłaty zaopatrzone w klauzulę wykonalności. Komornik Sądowy prowadził z wniosku powoda dwa postępowania egzekucyjne przeciwko PPUH (...) Sp. z o.o., które umorzono wobec bezskuteczności egzekucji. Dochodzone pozwem należności powstały i stały się wymagalne w okresie pełnienia w spółce funkcji członka zarządu przez pozwaną G. S., obecnie ujawnioną w rejestrze jako likwidator spółki. Pozwany D. K. w dniu 24 lutego 2005 roku złożył rezygnację z pełnionej funkcji, która została przyjęta przez Radę Nadzorczą w dniu 16 lipca 2005 roku. Pozwani nie złożyli wniosku o ogłoszenie upadłości.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy wskazał, że podstawą roszczenia powoda jest art. 299 § 1 k.s.h. Sąd podzielił stanowisko pozwanego D. K., iż nie pełnił on funkcji członka zarządu spółki w dacie powstania wierzytelności stwierdzonych nakazami zapłaty, nie posiadał zatem legitymacji biernej w postępowaniu. Powództwo przeciwko D. K. podlegało oddaleniu. Natomiast przesłanki odpowiedzialności spełniły się co do pozwanej G. S., która nie wykazała, aby w sprawie zaistniały okoliczności ekskulacyjne z art. 299 § 2 k.s.h. Jednakże Sąd uwzględnił w części zarzut przedawnienia. Roszczenia z art. 299 k.s.h. ulegają przedawnieniu w terminie określonym w art. 442¹ § 1 k.c. Początek biegu trzyletniego przedawnienia następuje od dnia bezskuteczności egzekucji wierzytelności. Przedawniły się więc należności stwierdzone nakazem zapłaty I Nc 188/08, na podstawie którego postępowanie egzekucyjne umorzono postanowieniem z dnia 22 lipca 2009 roku, podczas gdy powód złożył pozew dnia 26 października 2012 roku. W tym zakresie powództwo przeciwko G. S. zostało oddalone, natomiast w pozostałym zakresie zasądzono zgodnie z żądaniem powoda. O odsetkach orzeczono po myśli art. 481 § 1 k.c.

Powód w apelacji zaskarżył powyższy wyrok w części – co do pkt 3 (oddalenia powództwa przeciwko pozwanemu D. K.), wnosząc o jego zmianę i zasądzenie od pozwanego D. K. solidarnie z G. S. kwoty 3.247,99 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 1 stycznia 2008 roku, kwoty 12,28 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 10 marca 2008 roku, kwoty 69,25 zł oraz kwoty 962,59 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił naruszenie prawa materialnego, a to art. 299 k.s.h. oraz art. 23 ustawy z dnia 13 lipca 2006 roku o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (tj. Dz.U. z 2014 r., poz. 272 ze zm.) poprzez niewłaściwą interpretację zebranego w sprawie materiału dowodowego i przyjęcie, że nie zaistniały przesłanki odpowiedzialności D. K..

Pozwany nie złożył odpowiedzi na apelację.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelację należało uznać za uzasadnioną.

Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd I instancji ponieważ znajdują one oparcie w zebranych w sprawie materiale dowodowym, które to dowody Sąd meriti ocenił w granicach zakreślonych przepisem art. 233 § 1 k.p.c., a ponadto okoliczności faktyczne sprawy są w istocie niesporne pomiędzy stronami i także w apelacji powód nie kwestionuje tych faktów, które Sąd I instancji przyjął za podstawę faktyczną swego rozstrzygnięcia.

Sąd Rejonowy dopuścił się jednak błędu w ocenie prawnej rozpoznawanej sprawy, przyjmując brak legitymacji biernej pozwanego D. K. z uwagi na to, że nie pełnił funkcji członka zarządu spółki w dacie powstania wierzytelności stwierdzonych nakazami zapłaty (tj. w 2008 i 2009 roku).

Bezsporne w sprawie było, że PPUH (...) Spółka z o.o. nie wypłaciła wynagrodzenia swojemu pracownikowi za miesiące wrzesień, październik i listopad 2004 roku. Wobec niewypłacalności pracodawcy, wymagalne wierzytelności pracownika wobec PPUH (...) Spółka z o.o. zostały zaspokojone przez (...), stosownie do art. 12 ust. 1 ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych. Spowodowało to, zgodnie z art. 23 powołanej ustawy, przejście z mocy prawa na marszałka województwa, działającego w imieniu dysponenta Funduszu, roszczenia wobec pracodawcy, likwidatora lub innej osoby zarządzającej majątkiem pracodawcy lub roszczenia do masy upadłości o zwrot wypłaconych świadczeń.

Nie może budzić wątpliwości, iż przepis ten przewiduje ustawowy przelew na Fundusz wierzytelności, jakie przysługiwały pracownikowi wobec pracodawcy a zapłaconych przez Fundusz. Do takiej cesji dochodzi wobec tego, iż Fundusz, jako osoba trzecia, spłaca wierzyciela. Podstawę roszczenia Funduszu stanowi więc art. 518 § 1 pkt 4 k.c. przewidujący instytucję podstawienia, polegającą na zmianie podmiotowej, która dokonuje się nie przez zgodę stron, lecz z mocy ustawy - przez sam fakt zapłaty cudzego długu - w wyniku czego dochodzi do wstąpienia osoby trzeciej w prawa wierzyciela (cessio legis). Powyższe prowadzi do wniosku, że nabyta przez Fundusz w następstwie zapłaty dokonanej na rzecz pracownika wierzytelność jest - co do natury - tą samą, jaką w stosunku do pracodawcy mieli jego pracownicy. Bowiern fundusz spłacił dług tylko formalnie własny, a materialnie jednak cudzy, bo obciążający pracodawcę stosownie do przepisów kodeksu pracy.

Powyższe rozważania prowadzą do wniosku, że skoro wypłacenie środków przez Fundusz nie powoduje powstania nowej wierzytelności wobec niewypłacalnego pracodawcy, a jedynie zmianę podmiotową w już istniejącej wierzytelności, to w kontekście art. 299 k.s.h. dla oceny odpowiedzialności pozwanego D. K. należy przyjąć, że roszczenia Funduszu powstały i stały się wymagalne w dacie powstania roszczenia pracownika o wypłatę wynagrodzenia, tj. w 2004 roku. Tymczasem pozwany rezygnację z pełnionej funkcji złożył dopiero w dniu 24 lutego 2005 roku i została ona przyjęta przez Radę Nadzorczą w dniu 16 lipca 2005 roku. Rację ma więc skarżący, że pozwany odpowiada za dochodzone w niniejszej sprawie roszczenie, skoro powód wykazał bezskuteczność prowadzenia egzekucji, niemożność uzyskania zaspokojenia z majątku spółki oraz pełnienie funkcji członka zarządu przez D. K. w czasie powstania zobowiązania. Pozwany nie wykazał natomiast zaistnienia jakichkolwiek przesłanek ekskulacyjnych, a spoczywał na nim w tym zakresie ciężar dowodu (art. 6 k.c.).

Z przytoczonych względów, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że zasądził od pozwanego D. K. kwoty: 3.247,99 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 1 stycznia 2008 roku, 12,28 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 1 stycznia 2008 roku oraz 69,25 zł, a także kwotę 962,59 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, przy czym odpowiedzialność pozwanego jest solidarna z pozwaną G. S., w stosunku do której Sąd Rejonowy w Gliwicach orzekł wyrokiem z dnia 22 stycznia 2014 roku.

O kosztach postępowania orzeczono na mocy art. 98 § 1 k.p.c. i § 12 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 6 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tj. Dz. U. z 2013 r., poz. 490). Pozwany przegrał proces w całości i stąd winien zwrócić pozwanemu poniesione przez niego koszty, tj. kwotę 167 zł tytułem opłaty od apelacji i kwotę 300 zł tytułem wynagrodzenia fachowego pełnomocnika.

SSO Barbara Przybyła SSO Leszek Guza SSO Katarzyna Żymelka